

משינתי שבת

שבת חול המועד **סוכות** הושענא רבה ושמחת תורה

שנה אחת עשרה • יחי תשרי תשפ"ו | עלון 635 | עורך העלון: נדב אלחדיף

ואני תפילתי

מאת מחבר העלון שלישי"א

"והשיאנו"

בתפילת מוסף של יום טוב אנו אומרים: "והשיאנו השם אלקינו את ברכת מועדיך. לחיים בשמחה ובשלום כאשר רצית ואמרת לברכנו כן תברכנו סלה".

רבותינו מבארים מה עניין המילה היחודית "והשיאנו", כתב בספר אבודרהם, המילה "והשיאנו" משמעותה "להטעינו" או "להמשיך עלינו". הכוונה היא לבקש מהקב"ה שייסייע לנו להטעין ולהמשיך את ההארה והברכה של המועד שאנו נמצאים בו.

יוצא מכאן שכאשר יהודי עומד בתפילתו במועדים ואומר את ברכת והשיאנו, צריך לדעת הוא שאנו מבקשים מהשם יתברך שהקב"ה ימשיך עלינו וימלא אותנו בברכה המיוחדת של אותו הזמן.

וכמשל לעניין, בימינו הרבה מכשירים דיגיטליים פועלים ע"י הטענה, אדם יוכל להשתמש במכשיר רק אם ידוע לו כאשר יש בו מספיק סוללה המועילה לשימוש, וברגע שנגמרת הסוללה במכשיר יצטרך האדם להטעין את המכשיר עצמו כדי שיוכל להשתמש בו שוב.

אומר האבודרהם יסוד נפלא אדם נמצא שוב ושוב במועד, הזמן מתקדם השנה חלפה והנה מגיע החג, ושוב עומד האדם ומתפלל אל השם יתברך, וכידוע הזמן לא עוצר מלכת וכל אחד שנמצא בחג יודע שכמו שהחג הגיע מהר כך הוא יעבור מהר, ואז באים אנו בתפילה ומבקשים מהשם יתברך "ריבנו של עולם אנו באים ומבקשים ממך תמלא אותנו שוב מהברכה מהקדושה ומהעוצמה שיש בחג הקדוש הזה, שנוכח ותמיד בכל רגע ורגע במהלך השנה להארה הקדושה והנפלאה הזו, נזכור ונתחבר לרגעים הקדושים הללו שעמדנו בתפילה ובקדושה לפניך באמת, ומשם ימשך שפע גדול לכל השנה אכ"ר.

משולחן שלמה

מו"ר הגאון רבי שלמה יהודה בארי שלישי"א - הינוקא

'בני בכורי ישראל', ואת הבכורה קנה יעקב בכך שנתן לעשיו את כל תענוגות העולם הזה, והיה זה בעיניו כנזיד עדשים שהוא עגול, כי בכל הנאה יש הנאה ועימה יסורים וחיסרון, פעם כך ופעם כך וכמו גלגל, ובזה ביטל יעקב את קנאתו של עשיו על חלקו בעולם הבא.

ובאמת בזמן שקונה האדם את העולם הבא, שהוא כנגד קניית הבכורה, קונה בזה גם את הברכה - שהברכה אמיתית היא על עניני העולם הבא, אלא שבזמן שנשפעת בשלימות, היא נשפעת גם בעולם הזה, וכמ"ש במסכת אבות (פ"ד מ"ט) שכל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר, והיינו שאחר שמסר את העולם הזה בכדי לקנות את ה'בכורה' שהיא עניני העולם הבא, סופו לקבל גם את ה'ברכה', כברכת יצחק ליעקב שעיקרה היא על עניני העולם הבא אך היא נשפעת ונגלית גם בעניני העולם הזה, וכמו שבשמיני עצרת מתחילים להזכיר גבורות גשמים כמובא במסכת תענית (בדף ב ע"א), שמהם כל השפע והחיים בעולם, כי כשיש את ה'בכורה', שהיא השמחה בה' לבדו, נשפע כל השפע בגשמיות.

וכאשר בוחר האדם לשמוח על שלא עשהו הקב"ה לגוי עכ"ם, ושמוח ביהדותו שהוא מזרע ישראל, שהוא ענין יציאת מצרים, יוכל להשיג את היראה של הר סיני ולשמוח על קדושתו. נמצא שמלבד שכדי ליזכות לעולם הבא, הוא על ידי שיהיה ירא מלהזיק את עצמו בעבירה, שזה תלוי בזה שישמח שהוא מזרע ישראל כאמור, גם הברכה שתתגלה בד' אמותיו בעולם הזה ובשפע גשמי, תלוי דבר זה בכך בשמחה והזכירה שהוא 'בני בכורי ישראל', וזה 'והיה עקב תשמעון וכו' ואהבך וברכך והרבך וברך פרי בטןך וגו'', שבהשגת היראה על ידי השמחה ביהדותו כאמור, ימשך אצלו הברכה והבנים וכל השפעים גם בגשמיות, כי אינו תולה את שמחתו אלא בהשגת לבדו, כמ"ש "אנכי אשמח בה", שהוא מקור כל השפע והברכה.

בכדי שיהיה האדם בשמחה על יהדותו, צריך שיתן ויסיר מעצמו את חלק הסיטרא אחרא, כי יעקב נטל את הבכורה מעשיו, שהיא ענין 'בני בכורי ישראל', על ידי שנתן לו נזיד עדשים, היינו שמאחר שלא היה עשיו מאמין בעולם הבא, הוא לא חפץ להיות חלקו של הש"ת, וכמו שאמר "הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה" (בראשית כה, לב), ועל כן נתן לו יעקב נזיד עדשים, שהוא עניני העולם הזה. ולאחר ששב יעקב מבית לבן, פדה את הברכה מעשיו במה ששיגר מתנות לעשיו, שהם מרמזים לכל השפע של העולם הזה, ואמר לו שכל ברכות יצחק אביהם הם על עניני העולם הבא שאין הוא מאמין בו, ובזה ביזה עשיו את הבכורה ואת הברכה, וזכה יעקב להיות חבל נחלתו יתברך, ונאמר עליו 'בני בכורי ישראל'.

וכמו כן קודם שמיני עצרת שבאים אנו לשמוח עם הש"ת, אנו מקריבים שבעים פרים כנגד שבעים אומות, ובשמיני עצרת אנו שמחים בשמחת התורה לבדנו עם הש"ת כמובא במסכת סוכה (בדף נה ע"ב), וכן בראש חודש שנמשך לישראל שפע וכפרה, אנו מקריבים את השעיר בכדי ליתן חלקו של עשיו, שהוא כנגד כל הפסולת שנשפעת לעשיו בעולם הזה, וכמובא כל זה בזהר פרשת נח (בדף סה ע"א), כי בכל עת שאנו רוצים לזכות לשמחת ישראל, אנו צריכים לתת לעשיו ולאומות העולם את חלקם, ואז אנו זוכים לשמחה האמיתית.

והענין הוא שכדי שיבוא האדם לשמחה אמיתית בהשגת כמ"ש (בתהלים קד, לד) "אנכי אשמח בה", צריך שייסיר ממנו כל אנחה וצער על העולם הזה, שאינו שווה אף אנחה אחת וצער של בר ישראל, כי מעניני העולם הזה אין האדם יכול לבוא לשמחה, והכל הבל ורעות רוח כחלום יעוף, וכל תאוות העולם הזה מלאים בחסרונות, וכל הנאה באה עם הצער, והטרדה בצידה. ועל כן כדי שיבוא האדם לשמחה, צריך שישמח על כך שהוא

לרפואה שלמה הצלחה וכל הישועות:

מו"ר הרב ישראל מאיר יוסף בן אסתר, מו"ר הרב דוד שלום בצרי בן ויקטוריה, מו"ר הרב שלמה יהודה בן דליה, רון בן שמחה, זכריה בן אפרים, אברהם אלברט בן בלינה, אפרים בן מרים, יוסף בן יונה, משה בן בלינה, גל בן מלכה. יעקב בן אליהו. ינון בן חיה וב"ב | העלון מוקדש להצלחת עם ישראל להצלחת החיילים, להשבת החטופים, ולגאולה השלמה בקרוב.

להפצה הקדשות והוספת שמות 053-4188097 או 050-5218899

לעילוי נשמות:

מרים בת אסתר, שמחה בת אסתר הרב בנימין דוב בן סימה רחל, ריטה רבקה בת שרה, הרב אורי זוהר בן גולדה צוק"ל, אסתר בת גיזל, שם טוב בן אסתר, הראל בן תמר הי"ד

סגולות לשמחת תורה והושענא רבא

מ"ר הגאון הרב שלמה בצרי שליט"א

סגולת האתרוג

במוצאי שמחת תורה אשה המעוברת תיקח את אתרוג המצווה שבירכו עליו כל שבעת ימי החג ותאמר: תפילה זו [לפני זה יש לתת צדקה לעניים] - ריבונו של עולם, בשביל חווה שהייתה אוכלת מעץ הדעת גרם אותו חטא מיתה בעולם, ואם הייתי באותו זמן, לא הייתי אוכלת. ולא הייתי נהנית ממנו - כמו שלא רציתי לפסול אתרוג זה בז' ימי החג שעברו, והיום שפסלתי אין בו מצוה, וכשם שיש לי הנאה בפיטם זה, כך הייתי נהנית לראות עץ הדעת, שאמר הקדוש ברוך הוא לאדם וחוה לא תאכל, ולא הייתי עוברת את ציווי, ותקבל ברוצן את תפילתי ותחנני שלא אמות מלידה זו, ותושיעני לילד בנחת ובלי צער, ולא יהיה לי ולולדי שום נזק, כי אתה האל המושיע.

ליל הושענא רבה

אמר במדרש: "אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו: אני יחיד בעולם - ואתה יחיד בעולםך. עתיד אני לתת לבניך יום מיוחד לכפר בו עוונותיהם, והוה יום הושענא רבה. שאם אין כפרה לבניך ביום ראש השנה - תהיה להם כפרה ביום הכיפורים, ואם לא - תהיה להם כפרה ביום הושענא רבה".

ניעורים כל הלילה

ליל הושענא רבה הוא הלילה השביעי של האושפיזין כנגד דוד המלך וכמו שאמרו בגמרא (ברכות ג) כי מעולם לא עבר עליו חצות הלילה בשינה, והיה מתגבר כארי ומרבה בתורה ובשירות ותשבחות לפני השם יתברך. לפיכך נוהגים להיות נעורים כל ליל הושענא רבה, לעורר מידה זו של דוד המלך. והיות היום הזה נורא, ובו נחתמים כל הספרים כולם, ופסקי הדינים ניתנים ביד כל תובע ומשטין, לכן צריך להרבות בו צדקה, תפילה ותחנונים לעורר הרחמים העליונים. "יש שעומדים כל הלילה ואין ישנים כלל, ומרבים בזמירות ותחנונים, וקורין בספר תהילים כולו" (סדר היום תפילת סוכה). מובא בדברי האר"י: (דרושי חג הסוכות דרוש ו') עיקר התיקון הוא בחצות הראשון של ליל הושענא רבה ואז בחצות הלילה נגמר החותם להחתם במלכות שבה ונגמר הדין, ותיכף אחר חצות לילה נסתלק הצלם מעל ראשו של מי שנחתם חס ושלווה למיתה, ואז הוא הזמן שיוצאים בני אדם לראות את צלם באור הלבנה אחר חצות ולכן נוהגים לעסוק בתורה בחצות לילה הראשון עד זמן זריחת הלבנה וקוראים בספר דברים, ועיקר הדין שנידון העולם עתה הוא להימסר הפתקים שנחתמו בנעילה של יום הכיפורים אותם שלא חזרו בתשובה בכל הימים שבינתיים שמן יום הכיפורים ועד יום הושענא רבה, ונמסרים ביד השלוחים לפעול הדין והמשפט והעונש הכתוב באותם הפתקים עד יום שמיני עצרת כדי לתת זמן אל החוטאים שישוּבו בתשובה ביום ההוא של הושענא רבה שהוא יום אחרון של הלולב והסוכה, ואם ישוּבו, יחזרו לקחת הפתקים מידם ואם לאו אין עוד תקנה בתשובה ולכן ביום הושענא רבה יש בו קצת דינים אף על פי שנגמר הדין בחצות הראשון של הלילה, והטעם הוא לפי שעדיין הדין תלוי עד יום שמיני עצרת לראות אם ישוּב בתשובה, ולכן יש נוהגים לומר סליחות אחר חצות ליל הושענא רבה קרוב לאשמורת הבוקר אף על פי שנגמר הדין בחצות לילה הראשון, גם צריך לזהר לכוון האדם דעתו במאוד מאוד בתפלת יום הושענא רבה ובכל מעשיו ביום ההוא כיון שעדיין יש לו תקנה אז כי אחר כך אין לו עוד תקנה.

דפוס
צבעים אמיתיים

לעילוי נשמת: מ"ר מרן הגאון ר' עובדיה יוסף זצוקל, מ"ר מרן הגאון ר' מרדכי אליהו זצוקל, מרים בת אסתר, שמחה בת אסתר, אורית בת טובה, הרבנית ספירית חיה בת בניה, ר' שלמה העליון בן דליה, אסתר בת לונה, מ"ר הרב חיים אבישלוס הס"ח (וחלפון) בן בלנא.

ליוזג העין: אליהו חדר בן אסתר, אורטל בת מיכל, אליהו בן ארובה, חוס בן אורית, דניאל בן מלכה, יהודה בן סימה.

ממתק לשבת

מ"ר הגאון הרב שלמה בצרי שליט"א

שמחת תורה

חג שמחת תורה היום השמיני שלאחר שבעה ימי חג הסוכות הוא יום "שמיני עצרת" והוא חג פני עצמו, ואין קשר בינו לחג סוכות כלל, ונקרא גם כן יום "שמחת תורה" שבו מסיימים קריאת חמשה חומשי תורה.

כתב הזוהר (ויקרא ל"ב): בשמחת תורה כל מה שאדם מבקש - הקדוש ברוך הוא נותן לו, כי באותו היום לא נמצאים עם המלך רק ישראל לבד, ומי שיושב עם המלך ביחידות, כל מה ששואל נותנים לו.

נוהגים לאחר תפלות היום להקיף את התיבה בשבעה הקפות עם ספרי תורה בריקודים לכבודה של תורה ושישים ושמחים בשירים ותשבחות לה' יתברך בריקודים ומחאות כפים וכל המרבה הרי זה משובח. וכל השמחה וההתעוררות בלבו בימי הסוכות ירכז לשמחת התורה, במשך כל ימות השנה ולכן תיקנו שמחת התורה אחרי חג הסוכות.

וכבר כתבו הראשונים: שכל הזהיר בשמחה של תורה ביום הזה "בטוח הוא שלא תפסק התורה מזוהר" והעידו שראו לרב גדול בישראל שהיה מרבה בשמחה של תורה כהיום הזה, והעידו עליו שעד שלשה דורות היו מיוצאי ירכו שלשלת חכמים וידועים ומרביצים תורה בישראל זה אחר זה, וידעו הכל שזכה בזה על רוב שמחתו ביום שמחת התורה.

ומספר רבינו חיים ויטל (שער הכוונות קד.) ראיתי למורי האר"י ז"ל שהיה נזהר ביותר בזה להקיף עם ספרי התורה או לפניו או לאחריו ולרקוד ולשורר לפני בכל עוז ותעצומות. ומסופר שבליל מוצאי שמחת תורה היה עובר מבית הכנסת לבית הכנסת כדי לרקוד עם התורה במשך שעות ארוכות ומזיעה שאדם מזיע לכבוד התורה נמחקים עוונותיו.

ובספר מעשה רב כתב שהגאון מוילנא זיע"א היה מקיף לפני ספר תורה בשמחה רבה ומספק ומרקד, ומפזז ומכרכר בכל עוז, עד שהיו פניו בוערות כלפי אש. מסופר על הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל שבשנה אחת בשמחת תורה בזמן ההקפות והריקודים שלח נערה לבית נכדתו, ואמר לה: לכי לשמור על הילדים הקטנים בביתה, ותאמרי לה שתבוא לבית הכנסת. וכשבאה, אמר לה רב יוסף חיים: דעי לך שאין זמן יותר מסוגל ומתאים להתפלל על הילדים כמו הזמן הזה שהארון קודש פתוח וכל ספרי התורה בחוץ.

שלוות הנפש

הרב יהודה שוילי שליט"א

סוכה - צל האמונה

ידוע שהסוכה מכונה בפי חכמינו ז"ל "צל האמונה". ויש להבין את עומק דבריהם של חכמינו מהו כוונתם בזה. ונראה בס"ד דהנה בסוכה אנו מוקפים מכל צדדינו בדפנות הסוכה, מעלינו הסכך, ומתחתינו רצפה/חול וכדו'. ואנו מוקפים כולנו, וגם יש דבר חשוב שצריך שהסוכה תהיה צילה מרובה מחמתה, דהיינו שיהיה רוב צל מאשר שמש.

ונראה שלזה כיוונו חז"ל הקדושים שאנו צריכים להרגיש כל הזמן ובפרט בסוכות שהקב"ה מקיף וסובב אותנו, ואנו מוקפים בחסדי השי"ת ואנו חוסים תחת צילו ותחת כנפי השכינה הקדושה. והקב"ה משפיע עלינו כל הזמן רק חסד ורחמים אהבה וחמלה.

זה גם עניין הצל, שהקב"ה מאציל עלינו מטובו וחסדו הגדולים. וגם ידוע שצל הוא השתקפות. והקב"ה מראה לנו את אהבתו הגדולה אלינו, ה' לא חייב לנו כלום. ואנו כל הזמן חיים בזכותו. ואנו מצווים להחזיר אהבה לה' כמו שנצטוונו בתורה הקדושה "ואהבת את ה' אלוהיך". ואדם שזוכה לאהבת ה' הוא האיש השמח והמאושר עלי אדמות כי הוא יודע כמה טוב ה' והוא חי בבטחה ללא שום טרדות, אלא רק שמח וטוב לב כל הימים.

בברכת חג שמחת. יהודה שוילי הי"ו.

לרפואה והצלחה: מ"ר הרב חיים רבי בן שרה, בלהה בת מרים. אסף בן מרים, רות מירה בת שמחה. גד בן דליה אילה. שלמה בן לבנה. אברהם בן בלינה. יוסף בן יונה.